

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita P. Balthassaris Alvarez, Societatis Iesu Religiosi

Puente, Luis de la

Coloniae Agrippinae, 1616

Concio habita in translatione Oßium Patris Balthassaris Aluarez pijßimæ
memoriæ ad Ecclesiam Societatis Iesu Villa-gartiensem

urn:nbn:de:hbz:466:1-43347

CONCIO
HABITA IN
TRANSLATIONE OSSIVM
PATRIS BALTHASSARIS ALVAREZ
 pijsimæ memoriæ ad Ecclesiam Socie-
 tatis IESV Villa-gartiensem.

SALVTATIO.

MEMORIA IOSIAE IN COM-
positione odoris facta opus pigmentary.
In omni ore quasi mel indulcabitur
eius memoria, & ut musica in
conuiuio vini. Eccli. 49.

I. &c.

ONVENIMVS hodierna die
 in Ecclesiam hanc, ad recens
 celebrandas exequias celebris
 illius viri & gloriosæ, ac fœ-
 licis memoriæ P. Balthassaris
 Aluarij, Religiosi Professi no-
 stræ Societatis IESV et si e-
 nim eam ipem habeamus, quòd felix eius anima,
 diu iam fruatur æternis gloriæ bonis: (quod no-
 bis pollicentur rara virtutis exempla quæ nobis
 in vita sua dedit) Nihilominus, ve sanctæ Ecclesiæ
 matris nostræ constitutionibus pareamus, no-
 stræque obligationi satisfaciamus, Defunctorum
 Officium persoluimus. In quo ego minime &
 indi-

indignissimus omnium eius filiorum, sermonem de tali viro & in tali occasione habiturus, ad rem esse existimaui Sapientis verba initio proposita: Memoria Iosæ, &c. quibus omnes sui populi filios exhortabatur, vt memores essent gloriosi sanctique illius Regis Iosæ, qui à Deo in bonum suæ gentis electus, excellentia aded & stupenda opera in suis diebus fecit, ideoque Sapiens illis dicebat: memoriam hanc debere esse compositionis instar ac mixturæ ex varijs odoriferis, & aromaticis rebus per manum præstantissimi alicuius artificis conditæ, quæ suauissimum odorem continuè exhalet: eritque hæc memoria in ore omnium hominum, qui de ea loquentur, quasi mellis fauus sapidissimus illis ac dulcissimus; & quasi suauissima & ordinatissima musica in auribus existentium in deliciosissimo conuiuio. Aptantur autem hæc verba pulcherrimè excellentissimo huic viro, cuius ossa in Sarcophago illo inclusa habemus. Quemadmodum enim apprimè illi competit nomen Iosæ, quod in hebræo *ignem Domini* significat: ita etiam facta, & quæ de altero illo Iosia dicebantur, aptantur illi commodissimè. Ignis enim Domini fuit iste magnus eius seruus: siquidem ignem verbis suis, ignem suis operibus, & ignem tota vita sua in alijs accendebat. Bene itaque ei aptantur verba, quæ de altero illo Iosia sunt dicta, & quidem nominatim hodierna die in hac exequiarum, quas hodie persoluimus, solennitate: id autem est in hac concione à nobis ostendendum, & ad id tantquam ad propositum scopum illa dirigenda. Ad quod tamen præstandum diuinâ gratiâ nobis opus

opus est, pro qua impetranda recurramus pro more ad Virginem sacratissimam, cui felix hic vir fuit pijsimè addictus, & per quam singulares gratias, & fauores ab ipso Domino accepit. Aue Maria, &c.

INTRODVCTIO.

MEMORIA IOSIAE, &c. stupendum est strictum illud' vinculum vnionis & amoris, colligatio illa & amicitia, quam Deus in omnibus creaturis aliquam similitudinem, conformitatem, ac mutuam aliarum ab alijs dependentiam habentibus posuit; admirandus quoque ille quasi naturalis affectus, quem omnes habent, vt sint simul, nec aliæ ab alijs separentur: Ad cuius rei probationem omittamus creaturas illas, quæ sensu carent; imò & eas, quæ sensu quidem vtuntur, sed sunt irrationales: & loquamur solum de ijs, quæ ratione ducuntur, in quibus id quod diximus, eminenter apparet: nisi deprauata voluntas id impediat. Nam quemadmodum Ratio iuuat ad similitudinem, conformitatem, ac mutuam aliarum ab alijs dependentiam cognoscendam: ita etiam conducit plurimum ad hanc vnionem conseruandam. Hinc affectus ille naturalis adeò vehemens oritur, quo filius cupit esse apud suum parentem, & parens apud filium; frater apud fratrem; amicus apud amicum; & conterranei cum suis conterraneis; fidelis seruus cum suo hero, & subditus cum humano & clemente suo Domino; ac denique quicumque maiorem inter se habent conuenientiam, & aliorum ab alijs subordinationem: & eo vsque affectus

affectus huius vis peruenit, vt cum tales non possumus apud nos superstites habere; optemus simul nobiscum aut propè nos etiam mortuos habere, quos dileximus, eorumque ossibus quasi adhærere; demusque operam, vt etiam in ipsa morte conueniant, & simul sint in vna Ecclesia, in vna Capella, imo in vno sepulchro; ita vt amor hic, & naturalis affectus videatur, cum ipsa morte contendere, & par illi esse, ita interpretans illud

a Cant. 3. 6. Canticoꝝ: *a fortis est vt mors dilectio, dura sicut infernus emulatio*; & per verbum *inferni* sepulchrum intelligens. quasi dicat: non est mors potens, nec ipsum sepulchrum ad amorem hunc, & affectum naturalem eorum, qui se in vita dilexerunt, impediendum: nam etiam in ipsa morte, & sepulchro volunt eorum ossa simul conuenire. Quoties nec sine mysterio (ad naturalem hunc affectum cordibus hominum ab ipsa natura innatum ostendendum) repetunt diuinæ scripturæ in libris Regum & Paralipomenon desiderium, quo Reges Iudææ tenebantur, vt in sepulchris Patrum suorum sepelirentur; & ita fieri post mortem illorum consueuisse, dicitur enim: *sepultus est in ciuitate Dauid cum Patribus suis, & sepelierunt eum in sepulchro Patrum suorum*: & in eisdem libris contra scribitur de aliquibus, quod non fuerint sepulti cum Patribus suis, nec ossa cum ossibus coniuncta, in poenam & quidem magnam: vt euenit Ioram, & Ioas, & temerario illo Ozia. Hunc naturalem affectum insinuat sanctus Augustinus, cum ait, matrem suam S. Monicam desiderium ingens habuisse moriendi in Africa, vt posset in sepulchro viri sui sepeliri: quamuis aduertens,

1. Paral. 21.

24. & 26.

Lib. 1. Confess. 6. 9.

tens, Dei voluntatem esse vt ad ostia Tiberina moreretur, sanctæ eius voluntati libenter acquieuit. Mille possemus huius rei exempla ex omni antiquitate adducere: sed satis sit dicere: adeò affectum hunc in hominibus vixisse, vt Cicero in eleganti illa Oratione, quam habuit pro Sexto Roscio Amerino, vt miseriam eius extolleret, in quam aduersarij eum coniecerant, non habuerit efficaciorẽ rationem, quam vt diceret: *eui de tanto patrimonio, ne iter quidem ad sepulchrum Patrum relictum est: Vt scilicet illud videret: quasi dixerit: adeò cupiunt homines sepulchra Patrum suorum propè se habere, & posse ad illa ire, & sæpius inuisere, vt non potuerit magis exaggerari miseria, in quam Roscium eius hostes coniecerant, quàm dicendo, quod accessum impediuerint ad sepulchrum illud. In ipsis etiam sacris literis duo huius rei habemus exempla singularia: alterum est sanctæ illius mulieris Ruth, quæ cum amorem & affectum erga Soctum suam Noemi etiam si alienigenam in naturalem iam conuertisset, cupiens nec viuam nec mortuam ab illa separari ei dixit: *b quocunque perrexeris pergam; & vbi morata fueris, & ego pariter morabor: quæ te terra morientem susceperit, in ea moriar; ibique locum accipiam sepultura.* Alterum est magni illius Patriarchæ Iacob, (vt proprius iam ad nostrum propositum accedamus) qui, cum iam esset propè mortem & in terra aliena, cupiens ossa sua cum suorum parentum ossibus coniungi, mandauit valde serio filijs suis, vt corpus suum transferrent in terram Chanaam, vbi Pater eius Isaac, & Auus Abraham sepulti erant: *c Sepelite, in-**

b Ruth i. 16:

c Genes. 49:

Rr quit;

quit, me cum Patribus meis in spelunca duplici, quæ est in agro Ephron Hetai. In qua re duæ fuerunt circumstantiæ, quæ satis ostenderunt naturalem hunc affectum, de quo agimus. Prima fuit ipsum desiderium & præceptum patris; secunda, cura & amor boni eius filij Ioseph, qui præcipue negotium illud in se receperat; & non solum tanquam filius obediens, & cupiens exequi mandatum Patris, corpus eius curauit in terram Chanaan deferri; sed etiam affectu ipso naturali, de quo loquimur, ductus: nam cupiens & ipse in patria sua sepeliri (quod in suo testamento constituit, & post-
Gen. 50. 24. *Exod. 13. 19.* ea Moyses impleuit) noluit ossa sua separari ab ossibus sui parentis. Quare statim corpus eius ad Auorum suorum sepulchrum detulit, ut omnia ibi simul essent. Et licet ipsius Ioseph ossa postea reposuerint in parte illa terræ promissionis, quæ
Iosu. 34. 32. vocabatur Sichem, (ob reuerentiam fortè sepulchri trium illorum sanctorum Patriarcharum) non tamen illud reposuerunt præcul ab illo, ut affectum illum ac desiderium naturale, de quo agimus explerent.

TOTVS hic discursus est effigies quædam valde ad rem eius causæ, quæ nos hodierna die ad hanc Ecclesiam conuocauit, ut ossa Patris Balthassaris Aluarij, loculo illo inclusa, videremus; quæ ex Prouincia Toletana ad Castellanam allata sunt, & in hoc Villa-gartiensi Collegio collocata, est enim hoc opus ortum ex affectu illo & amore, quo filij tenentur simul manendi cum suis parentibus, tam in vita quàm post mortem; & imitatio quædam valde ad viuum eius, quod fecit Ioseph cum corpore Patris sui Iacob: quam-
 uis

uis enim ibi adfuerit parentis morientis manda-
tum, hic autem non: adfuit tamen amor & cura
fidelis ac beneuoli filij, qui ad imitationem Ioseph
id fuerit exsequutus. Nec dubito, magno so-
lacio dilecto huic Patri nostro futurum fuisse,
vt in hac Prouincia vltimum suum diem obiret;
suaque ossa simul essent cum ossibus Patrum, ac
fratrum, totque filiorum suorum: sed existimauit
fortè, etiam in Prouincia Toletana se inter eos-
dem vitam suam finire: non solùm, quòd Societa-
tem ingressus fuerit in præcipua eius parte, Vni-
uersitate scilicet complutensi; & per aliquot an-
nos ibidem vixerit; & quod tempore mortis suæ
esset totius Prouinciæ Præpositus, & Pater: sed,
quod etiam simul sciret singularem charitatis, &
vnionis spiritum, quò Deus vult coniunctos &
colligatos esse omnes, quicumque sunt in Socie-
tate, cuiuscunque nationis sint, & in quacunque
mundi parte conueniant; & in viginti tribus pro-
uincijs, quas hodie habet Societas, distributas fe-
re in omnesterræ regiones, omnes qui in ea sunt
habere cor vnum, & animam vnam: propter has,
inquam, rationes, crediderim, illum nec dixisse,
nec petijisse, vt ossa sua in hanc Prouinciam de-
ferrentur: sed quamuis hæc non adfuerint, non
tamen defuit amor ac desiderium Ioseph filij di-
lecti, huius, inquam, Prouinciæ, & nominatim
huius Collegij, filij ipsius valde dilecti, quod cu-
pidum habendi apud se dilecti sui patris ossa, ea
petijt, & obtinuit per piam suam matrem, Do-
nam, ac Fundatricem D. Magdalenam Vllloiam,
& nunc simul sunt, vt videtis in illo oculo: vt in-
ter plurima & insignia opera ac beneficia, (ob
R r 2 quæ

quæ tota Societas, & peculiariter hæc Prouincia, & in ea maxime hoc Collegium eidem sumus obstricti, vt eius memoria in cordibus nostris perenetur) non sit hoc minimum; sed valde singulare: quòd curauerit foelicissima ista ossa huc adferri, vt Collegium hoc tanti voti ac desiderij sui compos euaserit. Cuius desiderij causa non tantum fuit naturalis ille affectus, etiam si adeò ille sit uehemens, qualem diximus esse vnionis, aliarum rerum cum alijs, præcipuè quam filij cum parentibus habere desiderant; sed alia quoque excelso ratio de cælo allata: vt hac ratione, recentior conseruantes memoriam talis Patris, imitemur rara virtutum eius exempla. Magna quidem fuit memoria, quam tota hæc Prouincia, & maxime hoc Collegium habuit semper de benedicto hoc Patre suo; & magnum solatium, quoties eius absentis recordabatur. Hoc testata sunt corda, lingua, & colloquia omnium, qui illum nouerunt; hoc muri eius Ecclesiæ, ipsius tempore erecti cum Rector esset, & Tyronum Magister; hoc cubricula & pergulæ, siue transitus huius Collegij, in quo suauissimus sanctitatis eius odor remansit; hoc huius Oppidi plateæ, per quas transiit aliquoties, & vestigium virtutum suarum reliquit. Sed ab hodierno die in posterum solatium hoc erit magis commune omnibus eius filijs, huic Collegio, ipsi Oppido, toti que Prouinciæ: siquidem illum præsentem iam habent, eiusque ossibus fruuntur, quæ tanquam fragrantissimi balsami vasa suauissimum odorem exhalant, eiusque memoriam cum tam propè sint, efficacius renouant. Quamobrem magni huius serui Dei memores iure opti-

re optimo dicere licebit: *memoria Iosia, &c.*

PUNCTVM I.

VT autem hoc distinctius & in particulari magis declaretur obseruandum est: tribus modis excitari posse in nobis rei alicuius memoriam: aut sola imaginatione interna ab alijs internis speciebus, quas in se habet, excitata: quæ ad talis rei memoriam eam deducunt, eiusque speciem & figuram representant; aut sermone & colloquio de eadem re, cuius memoriam ipsum colloquium sensim reddit viuaciorem; aut denique tertio ex auditu eorum, quæ alij loquuntur, & agunt de eadem re: tunc enim auditus tantum sufficit, vt interiùs rei memoria excitetur. Nunc igitur dico, omnibus his tribus modis dicere nobis prædicta verba, etiamsi metaphorica, qualis esset memoria, quæ in populo hebræo de pio illo Rege Iosia haberetur: ac proinde eisdem significari, quam de bono P. Balthassare Aluario habere debeamus.

AD explicandum primum, hoc est, quâ ratione memoria debeat internè ab imaginatione excitari, vsus est Sapiens aptissima metaphora, cum dixit: *memoria Iosia in compositione odoris facta opus pigmentarij, &c.* quasi diceret, eum in modum, quo excellens ac compositionum & fragrantium mixturarum conficiendarum peritissimus quispiam res varias miscet, muscum, balsamum, succinum, storacem, & similia, ex quibus globum componit fragrantissimi odoris: ita memoria sancti huius Regis esse debet, sicut ipsa imaginatio, quæ in se conseruat species alicuius

Rr 3 Dei

Dei serui, eiusque virtutum, quæ imaginatio, quasi prima Magistra in huiusmodi mixturis, & specierum compositionibus conficiendis, coniungeret species aromaticas omnium virtutum ipsius Iosæ, & globum componeret suauissimi odoris ex eis omnibus, quibus odoratum suade indulgeret eoque frueretur vnusquisque filiorum eius populi, de eisdem cogitans & memor eius, qui illis erat exornatus. Hoc igitur imaginatio nostra imposterum faciet diligentissime, vt bene infixas habeat aromaticas excellentium virtutum species magni huius Dei serui; easque coniungens, compositionem conficiat, siue mixturam & globum vt suauis suo odore semper memoriam ipsam excitent. Iussit Deus Moysen ponere in tabernaculo inter alias res altare ex incorruptibili cedri ligno, laminis aureis cooperito, quod appellabat altare thymiamatis: quia in eo offerebatur mixtura & compositio rerum *suauie fragrantium*, quod ita ex verbo græco *θυμία* deducitur, quod significat suffire, siue afflare odorem, cum accendebatur: in illo enim altari accendebatur compositio illa rerum suaueolentium, & ascendebat ad Deum quia suauissimum simile odor ingrediebatur Sancta-Sanctorum. Et Iosephus ait mixturam & compositionem illam fieri solitam ex tredecim rerum odoriferarum speciebus, ex varijs mundi partibus allatis. Ita igitur in altari memoriæ nostræ faciat phantasia nostra mixturam & compositionem virtutum omnium, quæ in hoc Dei seruo eluxerunt, in diuersis locis, in quibus fuit: quas ostendit in Provincia Castellæ, in qua fuit Rector Merinensis, Salma-

Ezod. 30.

Lib. 6. de bello Iudæico cap. 6.

Salmaticensis, & Villa-gartiensis; & Vice-Provincialis; quas ostendit in Italia & Romæ missus Procurator huius Prouinciæ; quas ostendit in Aragonia, cum esset eius Prouinciæ Visitator; ac denique quas Toleti, cum illic esset Prouincialis. Et vt omnia cohæreant, coniungat etiam in particulari, faciatque compositionem tredecim illarum virtutum, quæ præ alijs omnibus in eo splenduerunt.

ET *in primis* charitatem & amorem Dei ac proximi, quem habuit vehementer inflammatum: nam in amore Dei videbatur quodammodo consumi, & exhalari: adeò enim erat in actibus amoris eius occupatus, vt semper & continuè accensam haberet fornacem amoris Dei in pectore suo: nam in quacunque occasione, & quocunque tempore quis ad eum accederet, emittebat ex se huiusmodi amorem Dei: amor proximi in eo tantus erat, vt nullus non inueniret in eo viscera amoris plenissima in omni tempore & in omni occasione, quam nam curam ægrotantium? quod nam solatium desolatorum ac tentatorum? aliquando etiam ægrotus ex lecto surrexit, periculo exponens vitam suam; vt rogatus accederet ad alium ægrotum consolandum, consiliumque præbendum: item veniente quodam fratre tentato & afflictò media nocte ad ipsius cubiculum, surrexit Pater & iussit sibi assidere & consolatum, quietum, & pacatum ad proprium cubiculum dimisit.

CONIUNGAT & *secundam* speciem aromaticam profundissimam scilicet eius humilitatem: qui cum magni fieret ab omnibus, qui illum no-

Rr 4 uerant

uerant & cum illo agebant, magnis & paruis tanta eius erat humilitas, vt coram patribus senioribus & suis superioribus esset quasi aliquis infans, quanta humilitate audiebat loquentes de aliquo argumento spiritali, etiam proprios discipulos? & cum quanta ipse quædam interrogabat in materia literaria, quasi ipse non studiuisset? denique nullum in eo iudicium propriæ æstimationis apparebat; sed magnæ gratitudinis ob accepta de manu Domini beneficia: quare cum in Sacro licebat orationem aliquam dicere *ad libitum Sacerdotis*, ipse ordinariè illam dicebat, quam Ecclesia assignat pro gratiarum actione: *Deus cuius misericordia non est numerus*, &c. Sic enim ostendebat, se in ea oratione magnum inuenire solatium.

TER TIA species aromatica fuit rara eius Obedientia, cuius plurima possemus exempla referre, sed illud sufficiat, quòd, vt absque replica superiori suo obediret, non dubitauit honorem & nomen suum conculcare, agendo cum grauissimis quibusdam personis. maluit enim per omnes difficultates irrumperè, quàm suæ Obedientiæ declinare: cum tamen esset quædam grauis, aut etiam maxima omnium mortificationum, quas in sua vita obiisset.

Q UARTA fuit celsissima eius oratio, in qua Deo donante ad eò est progressus, vt integra conuisione, imò pluribus opus esset, ad agendum de ea. Sufficiat nunc, quod ipse ex Obedientia scripsit cuidam suo superiori, iubenti, mitti sibi breuem summam viæ & rationis, quâ Deus ipsum deduxisset, ac etiam tunc duceret in oratione. Inret
alia

alia autem, quæ in ea summa refert, ait: quòd transactis sexdecim annis, postquam esset Societatem ingressus, inuenisset cor suum ex tempore mutatum; & mutationem fuisse talem, quæ postea perdurauerit tota vita: Ex quo orta est interior illa Dei D. N. præsentia adedò continua ac beneuola; fenestra illa cælestis aperta; ad quam ille statim atque vigilaret se collocabat, in qua hærebat, nullis diei occupationibus aspectum illum impedire valentibus. Quoties non solum cum in suo cubiculo, aut recessu esset; sed etiam in medijs plateis & populi tumultu vocabatur ipse interne; & corporis oculis clausis, aperiebat animæ; eratque in altissima contemplatione? Quoties inter ambulandum adedò erat in Oratione absorptus, vt etiam transiens per pagos & oppida, id non aduerteret, sicut sanctus Bernardus diu ambulans propè quendam lacum? Denique per excellentiam fuit vir orationis, in qua ingens à Deo donum accepit.

QUINTA fuit continua interior & exterior passionum ac sensuum suorum mortificatio. Statim in eius actionibus aduertebatur, quàm sibi præsens esset, & quale illud fuerit interius martyrium propriarum voluntatum, quod Deus solus videbat! Exteriora stuporem omnibus adferebant: nam ordinariè semel tantum cibum in die sumebat, parum vesperi, aut nihil: & cibus ipse nihil habebat singulare, sed planè ordinarius, & totius communitatis: cui conatus est seruus hic Dei semper eminenter se accommodare, nec aliquid singulare habere. Somnus erat modicus, & non continuatus; disciplinæ prolixæ, & adedò ve-

hementes, vt quasi tremere faceret latus illud domesticum, in quo illas faciebat; & quidem in toto corpore, vt vehementiùs doleret. Denique vt vir erat orationis, ita fuit mortificationis: sunt enim hæ duæ virtutes singulariter quasi duæ inseparabiles sorores; & ita continuè in ore habebat; quòd religio esset schola mortificationis; & quòd veniremus ad eam, vt scientiam disceremus faciendi crucifixos.

S E X T A fuit eius puritas & castitas, quæ tanta erat, vt ex solo eius aspectu; compositione oculorum; vultu; modestia, & motibus eius viderentur excitari huius virtutis desideria. Fuit in ea valde excellens: & aliquando accidit ei, vt tota omnino nocte nihil dormiret, positus in oratione, vt attentus esset, beneque præparatus ob quandam vehementem valde tentationem, quæ in hoc genere occurrit.

S E P T I M A fuit extrema eius paupertas. Quàm pauca curiosa in eius cubiculo sunt inuenta? quàm pauca in vestibus? mundus quidem, & bene compositus: sed pauper. Rarissimè vestem aliquam nouam induit; sed ordinariè, qua priùs alij vsi fuissent. Si quod Breuiarium, aut Diurnale pulchrum & elegans ipsi dabatur: statim alteri illud tradebat, præferens in omnibus quod vilius & abiectius esset.

O C T A V A fuit insignis eius patientia, & tolerantia: ærumnas & pressuras magnas habuit exteriores & interiores, easque plurimas in vitæ suæ decursu: in quibus omnibus vultus eius fuit semper Serenus, absque querelis & murmurationibus: loco insignis beneficij & gratiæ valde singulari.

gularis accipiens, quòd innocens aliquid patere-
tur. Ordinariè debili utebatur valetudine, nec ta-
men aut querebatur, aut cupedias petebat; sed ita
dissimulabat, atque si integrâ vteretur. Præcipuè
verò dum ægrotabat hanc virtutem singulariter
ostendebat: eratque res stupenda, videre illum
amarissima pharmaca sumentem, quorum nec
guttam in poculo relinquebat, & vltimas guttas
diu expectabat, vt nulla in eo remaneret. Dice-
bat ipse valde se prodere perfectionem in feren-
dis patienter aliorum ingenijs & moribus, &
ipse valde studebat in hoc eminere.

NONA fuit magna animi fortitudo ad egre-
gia pro gloria & seruitio Dei facinora aggre-
dienda. Constituit ordinem in Probationibus hu-
ius Prouinciæ cum tanta disciplinæ obseruatio-
ne, vt omnes mirarentur, quod homo in specie
externa non seuerus, nec præ se ferens morosita-
tem, auderet possetque adeò intra limites conti-
nere in probatione ac tyrocinio Metinensi homi-
nes iam formatos, Collegiales Salmaticenses,
Professores, Doctores, & viros valde illustres, in
magnis delitijs in sæculo educatos; ita vt omnes
in eius conspectu tremerent, tacerent, subiecti
essent; adeoque prompti & parati, vt, cum maxi-
mè illos premeret, non scirent aliud quid face-
rent, quàm vt ipsum venerarentur. Accidit semel,
vt secularis quidam esset in Collegio Metinensi
tanquam hospes, & nescio quomodo gladium in
suum cubiculum intulerat, qui incidens in quod-
dam delirium, surrexit media nocte, & ex cubi-
culo exiens nudo gladio parietes hinc inde per-
cuceret; & ingressus ipsius P. Balthassar's cubicu-
lum,

lum, cœpit etiam à dextris & à sinistris temerè percutere: Pater hoc aduertens, clamauit, vt quiesceret: statim enim intellexit quid haberet. Surrexit ergo, & furiosus homo ad vocem eius cessauit: Pater illum per brachium accepit, fecitque sibi in scamno assidere, & paucis rationibus dictis, eum dimisit quietum & pacatum ad suum cubiculum.

D E C I M A fuit insignis in Deum ac diuinam eius Prouidentiam fiducia cum qua valde eos consolabatur, quibuscum agebat; eosque ad calamitatum tolerantiam animabat. Satis notus est casus ille, qui redeunti ex Prouincia Aragonia vno die itineris ante ciuitatem Burgensem ei accidit, cum nocte quadam ipse & socij eius in magnis versarentur periculis ob occurrentem multitudinem aquarum; nec scientes, quam viam tuto tenerent: repente enim venit ad ipsos iuuenis quidam in albo equo, & rectà duxit Burgos vsque: scitur etiam Patrem ferè toto illo itinere cum illo iuvene seorsim collocutum, donec peruenerunt ad nostræ domûs Burgenfis portam, unde iuuenis ille omnino disparuit, vt nunquam sciuerint quis esset. Admiranda fuit huius Patris in eo casu fiducia, omnes enim suos comites ad benè sperandum animabat, donec euenit quod diximus: & iudicatum fuit, iuuenem illum fuisse Angelum aliquem à Deo missum, vt illos duceret; aut sanctum illum fratrem Ioannem Ximenum qui paulò ante obierat.

V A D E C I M A fuit indefessa eius perseuerantia in omnibus actionibus virtutum, quanta illa fuit eius constantia, cum per sexdecim annos
(quem

(quemadmodum ipse in relatione sua dixit, quam ex obedientia fecit) dicat, se semper laborasse, quasi terram arantem, nec fructum colligentem. & eodem tempore maiorem adferebat stuporem eius perseverantia in Oratione, disciplinis, ieiunijs, vigilijs, & in omni genere mortificationis. viginti quinque annis fuit in Societate, nec tamen occupationes, officia, aut profectioes impedimento illi fuerunt, quo minus in coeptis virtutum operibus progredieretur; sed pergeret pertinaciter; & ita constanter, vt admirationem adferret. Quamuis ad profectioem aliquam necesse esset, summo mane etiam hora prima post mediam noctem, se accingere, ita ipse tempus praeueniebat, vt integram suam ordinariam orationis horam semper praemitteret; & propterea solatium hoc ex profectioibus accipiebat, quod in eis tota die posset Orationi vacare.

DVODECIMA fuit insignis aded renunciatio, & quasi auulsio cordis sui ab omnibus creaturis, etiam si cum omni hominum genere versaretur, magnique ab omnibus fieret. Dicebat ipse, ea ratione cupere se cum proximis agere, eos iuuare, & ad Deum deducere; vt id non impediret internam suam recollectionem; nec magis cordi suo adhererent, quam si in Africa aut Aegypti desertis habitaret: ideoque singulares omnes amicitias horrebat.

DENIQVE accedat decimatertia species aromatica, singularis scilicet Prudentia, & magistrum à Deo sibi datum, ad agendum cum animabus tam religiosis, siue Societatis, siue aliarum religionum; quam saecularibus cuiusvis generis & status.

statûs. Fuit hoc Dei donum in P. Balthassare adeò excellens, vt etiam viri antiqui, graues, valdeque religiosi huius Prouinciæ optarent in eodem cum ipso Collegio habitare: & ita, qui poterant recurrebant ad ipsum, tanquam discipuli, vt à tali magistro instruerentur. Res erat magna admiratione digna, quomodo ipse iuxta personarum, temporum, & euentuum qualitatem, & varietatem, rigorem coniungeret cum clementia; seueritatem cum affabilitate; grauitatem cum lætitia; & oportunè annuere nosset, ac renuere. Fuit denique Magistrorum Magister, qui singulariter excitauit in hac Prouincia, & stimulauit nostros homines ad familiaritatem cum Deo in Oratione habendam; & in praxim deduxit recollectionem nostrorum ad antiqua Societatis Exercitia per octo saltem, aut quindecim dies, singulis annis peragenda.

HÆ sunt tredecim suaue-olentes virtutum species, quæ singulariter in admirando hoc viro splendebant: quas phantasia nostra coniungere debet, vt compositionem & thymiam suauem frangens conficiat; illudque desiderio accendat, has virtutes imitandi: vt sic Deo illud offerat, petatque sibi concedi: quare non sistat in sensitiua memoria, sed transeat ad intelligentem, incorruptibilem facultatem immortalis animæ nostræ, in qua tanquam in altari se collocet, aureisque laminis tegat. Hoc est vt anima ipsa in gratia sit, & amore Dei, vt hæc oblatio ei placeat non solum, quod compositio ex huiusmodi virtutibus sit confecta; sed etiam quòd in tali altari offerantur. Hunc igitur in modum excitanda est, &

con-

conseruanda primùm magni huius Dei serui memoria.

PVNCTVM II.

DEBET secundò hæc memoria excitari à lingua & verbis, quibus de eo, quem memoria retinere volumus, sermonem habemus: *In omni, inquit, ore quasi mel dulcabitur eius memoria: quasi dixerit: quemadmodum mel sapit, est que gustatui non deprauato dulcissimum: ita colloqui de viro iusto, eiusque virtutibus reddere debet eius memoriam dulcissimam. & re ipsa experientia hoc docuit, postquam seruus hic Dei mortuus est. nam omnibus, qui illum nouerunt, & cum eo egerunt, cum sermo de illo incidit, memoriam adedò dulcem, suauem, & vtilem in eis renouauit: vt efficacia excitauerit desideria magis serio seruiendi Deo, ei que placendis & euadendi in viros orationis & mortificationis; ac procurandi, vt Deus adoretur, agnoscat, ei que seruiatur: quemadmodum ipse Pater, cum eisdem agens, efficere conabatur: id que adedò serio, vt quamuis de illo tanquam iam defuncto colloquium non potuerit non adferre colloquentibus sensum ac dolorem magnum: memoria tamen eius affectum prædictum dulcem & vtilem effecit, & in posterum adhuc efficiet amplius. Cùm Dauid loqueretur de Ionatha, magno amico suo: verbis & rationibus, quas adferrebat, memoriam suam excitabat: quem cùm mortuum intellexit, magnum ei sensum, desolationem, & lacrymas adferrebat, dicebat que: d *Doleo super te, d 2. Reg. 1. frater mi Ionatha, decore nimis, & amabilis super 26.**

amo-

amorem mulierum: sicut mater vnicum amat filium suum, ita ego te diligebam. simul verò eadem memoria dilecti amici sui, dulcedinem & suavitatem ipsi adferebat, recordanti insignium eius virtutum, & optanti eas imitari; & ita dicebat: *sagitta Ionathæ nunquam rediit retrorsum,* &c. Et quod ad rem nostram spectat, meritò memoria nostra efficiet, vt ita de bono P. Balthassare Aluário sentiamus: cui etiam ipsum Ionathæ nomen, eiusque gesta aptè conueniunt. Nomen quidem: quia Ionathas hebraicè nobis significat Dei datum, Dei donum. Quia verè fuit vir iste donum Dei, & à Deo datum in remedium, instructionem, & solatium multorum; à Deo datum in magnum huius Prouinciæ bonum. eiusdem quoque Ionathæ egregia facinora ei conueniunt, si enim meministis, Ionathas fuit ille, qui Philistæorum agmini imperterritum ostendens vultum, & volens eos ex confinibus terræ illius Dei repellere, cum reliqui exercitus Israel sine vlla cura quiescerent, exijt ipse cum solo suo armigero, e *manibus ac pedibus reptans ascendit ad* hostes suos per prærupta, petrarum, & ita eos inuasit vt omnes disturbaret: ita igitur magnus hic Dei seruus quoties in campum exijt, vt cum demonibus pugnaret, vt quos sibi commissos à Deo habebat defenderet, ne hostes illis nocerent? quot difficultatibus & laboribus in hac causa se exposuit: cum illi, quorum curam ipse gerebat, sine cura & sollicitudine quiescerent, hoc faciebat, cum multò post alios cubitum se conferret; citiùs verò quàm illi surgeret, vt Orationem suam haberet, se ipsum verberaret, & hac ratio-

1 Reg 4. 13.

ratione pro illis pugnaret. Media ipsa nocte sæpius surgebat, vt hos iniret conflictus, cum alij profundo somno tenerentur: ne, quid ipse faceret, aduerteretur: licet tales eius erant ictus, vt etiam dormientes excitaret, sicut ictus Ionathæ, & pugna, quam fuit aggressus, excitauit proprium exercitum dormitantem & requiescentem. Apud igitur ei competunt facta ipsa Ionathæ, ac propterea etiam ad rem nostram pertinet; vt dolentes, quod viuentem Patrem nostrum amiserimus: dicamus cum Davide: *doleo super te, frater mi Ionatha*: sed simul solatium nobis & iucunditatem adferat memoria eius virtutum, excitetque eas imitandi desiderium, dicentibus: *sagitta Ionathæ nunquam redijt retrorsum*, quam enim sagittam P. Balthassar est iaculatus, quæ retrorsum rediret? sagittæ erant eius verba, & quidem sagittæ acutæ, quæ corda traieciabant. Interrogate omnes, qui cum illo agebant, & præcipue Illustres Dominos & magnates, in quibus talis effectus eorum grauitatem, & reuerentiam, qua cum illis est agendum, erat difficilior? est autem res miranda quod si vel semel cum illis Pater loqueretur, sentiebant se mutatos, & coram paupere Religioso pendebant ab ore eius tanquam infantes. Quid quæso erat exhortationes eius & conferentias spirituales audire? immittebant sanè ignem; & acutarum sagittarum instar videbantur ad intima cordis penetrare. Accidit ei aliquando, vt ingressus ad cuiusdam monasterij religiosos, breui tempore cum illis agens, ita omnes permutaret, vt ferio desiderarent Deo se totos dedere, Exercitia facere, & ipsum per duodecim dies apud se retinere,

sf nere,

nere, vt ea illistraderet. Et hac ratione tantam
 opinionem & æstimationem virtutis suæ ac do-
 norum à Deo acceptorum apud omnes, qui illum
 nouerant omnis generis personas, obrinuerat: vt
 stuporem adferret. Prælati eum venerabantur: &
 inter eos præclarus ille & excellens vir D. Fran-
 ciscus Blancus apud S. Iacobum Archiepiscopus,
 qui quam de P. Balthassare opinionem & æstima-
 tionem haberet, & verbis & operibus ostendit
 & nunc etiam superstites sunt. D. Christophorus
 Vela Archiepiscopus Burgensis, D. Teotonius
 Bergantius Archiepiscopus Eborensis, D. Santius
 Abulensis, Episcopus Cartagenæ: qui omnes sen-
 sum & opinionem suam de P. Balthassare mani-
 festè aperuerunt. Magnates & personæ illustres
 eundem Patrem reuerabantur, dixisset hoc aperte
 Illustrissima illa Domina Christianarum Domi-
 narum exemplar, Ducissa de Trias mater Come-
 stabilis Castiliæ, adhuc hodie superstis, qua
 tanta reuerentia P. Balthassarem Aluarium pro-
 sequebatur, vt in suis ad eum literis hanc poneret
 superscriptionem: Domino meo & Patri Magi-
 stro P. Balthassari Aluario Patri meo. Idem dixisset
 Dux Gandiæ, paulò ante defunctus, qui ad ex-
 hortationes & conferentias P. Balthassaris tan-
 quam Nouitius aliquis accedebat; diceret etiam
 hoc D. Magdalena Vllloia, siquidem veneratio,
 quam erga hunc Dei seruum semper habuit, adeo
 viua in ipsa hætenus pertmansit, vt propterea in
 animum induxerit, curare eius ossa ad hoc suum
 collegium deferri. Idem etiam diceret aliquis,
 qui propè est ipsi Regiæ Maiestati, & multi alij,
 quos longum esset referre. Personæ raræ virtutis &

ris & sanctitatis, quæ eiusdem Patris tempore in Hispania floruerunt, hanc etiam de P. Balthassare opinionem & existimationem habuerunt. Admirandus ille vir in Betica P. Magister Auila, licet P. Balthassarem nunquam vidisset, quod tamen per literas mutuas se noscerent, optimè de eo eiusque virtute sentiebat. Sancta illa mater Maria Diata Abulensis, quæ rarò cum exaggeratione loquebatur; cum de donis cælestibus P. Balthassari à Deo communicatis, deque excellenti eius virtute sermonem faciebat, non poterat absque magna exaggeratione de eis loqui. Et illustri illa adeoque iure optimo celebris mulier, quam Deus tanquam instrumentum adhibuit ad duplicem recollectionem virorum scilicet & mulierum instituendam, sancta, inquam, Mater Thereffa de Iesu cum tanta exaggeratione loquebatur de P. Balthassare Aluario, vt audientibus stuporem adferret. Cuidam suæ Religiosæ, ipsam interroganti Salmanticæ, an existimaret ipsi expedire, agere cum P. Balthassare, tunc ibi existente; respondit illa: magni beneficij loco à Deo accipere deberes, quòd tibi liceret cum eo agere: est enim is, cui anima mea plurimum in hac vita debet, & qui me maximè adiuuit ad perfectionem. Viuit adhuc Salmanticæ Mater Anna de Iesu, quæ Monasterij illius fuit Priorissa, quæ testatur, se à Matre Thereffa de Iesu audiuisse, quòd existimaret, P. Balthassarem Aluarium esse in altiori gradu, quàm tunc esset vllus homo in terra, &c.

PATRES Generales Societatis, qui eum nouerunt boni sunt testes æstimationis ac venerationis, qua illum prosequantur. Pater noster Fraciscus

Borgius rari ipsius talenti ac Magisterij conscius, cupiebat eum Romæ manere, vt illius Tyrocini ductor esset ac Magister: sed, ne hanc Castellanam Prouinciam contristaret, illum ei restituit: sed constituit tamen, vt per sex menses maneret in Tyrocinio Metinensi, & sex alios in Villa-gartienfi: vt vtrunque rectè institueret. Pater noster Euerhardus constituens illum Toletanæ Prouinciæ Præpositum dixit P. Alphonso Montoio, illius Prouinciæ Procuratori hæc verba: optimum, quod pro vestra Prouincia habeo do, cum P. Balthassarem Aluarium vobis assigno. Longum denique esset referre, quanti omnes illum facerent, quòd si huius rei causam quæras, illa præcipuè fuit, Magisterium illud à Deo ipsi communicatum, ob verborum vim & efficacitatem: cum enim ipse ad eò excelsè, quæ dicebat, in se ipso sentiret: quadam quasi violentia quodcunque dicebat, auditorum cordibus infigebatur. Bene igitur illi competunt nomen & gesta Ionathæ; & quòd noster de illo sermo dulcem in nobis renouet memoriam. Nec minus illi competit Illustris illius Ducis Abner memoria, principis Exercituum Israel, quam ipsemet Rex Dauid alijs verbis tum doloris teneris, tum prædulcibus, ac iucundis excitabat ac renouabat. Tenera verba ac dolorem adferentia erant, quòd conuersus ad plebem diceret: *f Scindite vestimenta vestra; & accingimini saccis, & plangite ante exequias Abner. An ignoratis quoniam Princeps & maximus cecidit hodie in Israel?* &c. quæ verba verè erant excitantia memoriam quandam tristem ac dolentem, quam de morte Abner Rex tunc haberet, sed

f 2. Reg 3.
31.38.

sed neque oblitus est aliorum, quæ solatium ac iucunditatem adferunt: quare memor fortitudinis ac robusti eius pectoris accedens ad eius tumulum dixit: *nequaquam vt mori solent ignaui, mortuus est Abner: manus tuae ligatae non sunt, & pedes tui non sunt compedibus aggrauati, &c.* Hanc igitur memoriam dico non minus aptè, quàm præcedentem piè nostro defuncto competere. Primum, quod ei aptè conueniat nomen *Abner*, quod hebraicè significat *Patris lucernam*, magni inquam illius cæli Domini. Fuit enim P. Balthassar Alvarez verè lucerna, quam in Religionis Societatis Iesu candelabro positam voluit Deus prælucere, in magnum plurimorum bonum, &c. bene illi conuenit, quod magna fuerit, & nunc sit causa, iacturam hanc & mortem eius deffendi, eò quod in eo amiserimus præcipuum nostræ Religionis virum: non solum, quod talis fuerit in munij, ac officijs quæ gessit; essetque in eo, quod re ipsa gerebat Præpositi scilicet Prouincialis, in quo vitam suam finiuit; sed nominatim ob excellentiam in virtute & Religione, quam ei Deus dederat: quare aptè ei competit, vt & tunc diceretur, & nunc de eodem dicatur: quoniam *Princeps & maximus cecidit in Israel.* Sed nec minus eidem competit id solatij, quod in alijs verbis ad nostram memoriam continetur: *nequaquam, vt mori solent ignaui, &c.* nam reuera ita est, quod P. Balthassar Aluarius nec vixit, nec mortuus est, tanquam ignauius aliquis. Non vixit quidem vt talis, si enim verum est, quod dixit Euripides: *nullus Euripides. ignauius in celebrem virum euasit;* & Sallustius: *Sallust in ignauius nemo immortalis factus est, &c.* Qui fuit bello Iugurt.

vir adèd celebris in vita sua; qui immortalem ad
 eo sui memoriam posteris reliquit: quomodo di-
 cemus, ignauum eum fuisse? imò adèd ab ignaui-
 a fuit alienus, vt eius verba ad eà eliminandà, & ab
 omnibus qui ea laborarent, & qui in via Dei non
 progredierentur detestandam, tendere videren-
 tur. Ex hoc enim verba illa sæpius ab ipso repeti-
 ta profluxerunt; *ne quis ab excelsis filiorum Dei cogi-
 tationibus degeneret.* quæ, cum vnus ex eius Ty-
 ronibus in sentu, quo ducebantur, accepisset, cor-
 dique suo infixisset: & postea in Brasiliam nauiga-
 ret, essetque vnus ex quadraginta nostræ Societa-
 tis Martyribus, qui in mari ab hæreticis Marty-
 rium sunt passi: hisce boni sui Patris ac Magistri
 verbis, quæ in corde suo perpetuò infixæ gerebat,
 reliquos comites exhortabatur ad Martyrium a-
 lacriter obeundum, dicens: *ne degeneremus ab ex-
 celsis cogitationibus filiorum Dei.* Non igitur igna-
 uus fuit P. Balthasar, sed potius ignauiam, graui-
 ter increpauit: quemadmodum strenuus Dux Iose-
 phus, qui cum septem Tribus non accessissent ad
 accipiendam possessionem terræ, quæ illis obtin-

g Iosue 18. 5.

gebat, dixit eis: *g vsque quo marceitis ignaui, &
 non intratis ad possidendam terram, quam Dominus
 Deus Patrum vestrorum dedit vobis?* quous P.
 Balthasar in suis Exhortationibus, & Conferen-
 tijs mentionem hac de re, & præmio quod spera-
 mus faciebat; de terra, inquam, illa viuorum; de
 robusto pectore, & animo forti, quo difficultates
 omnes sint peruincendæ: vt aditus ad eam pateat:

h Matth. 11.
 12.

quantam vim in verbis illis Saluatoris: *h Regnum
 celorum vim patitur, & violenti rapiunt illud! &c.
 nec vixit, nec mortuus est quasi ignauius aliquis!*
 mor-

mortuus est, dum in suo Officio laboraret, consumptus & exhaustus, eò quòd semper vigilans fuerit tanquam strenuus Societatis miles, cum hasta in manu, bombardà in humeris, clypeo in brachio, lorica indutus, & galea ad caput imposita. Hoc dico: quòd cùm illud Officium ad eò laboriosum fuerit superimpositum corpori ad eò debilitato, sanitati imbecilli, ob longas vigiliàs, ieiunia, verberationes, cilicia, & continuam interiorem & exteriorem passionum, ac sensuum mortificationem, quæ omnia in Officio ad eò graui & laborioso ita continuabat, vt nihil remitteret: quare intra paucos menses fuit expeditus nequaquam vt mori solent ignaui. O verba solatiij plena! ò quàm dulcem talis Patris memoriam renouant!

PUNCTVM III.

TERTIO hæc talis Patris memoria excitanda in nobis est ex ijs, quæ ab alijs de eo dicuntur, sicut ipse Sapiens dixit, hoc tertio modo renouandum esse in populo hebræo memoriam Iosifæ Regis: id enim verba illa vltima insinuant: *vt musica in conuiuio vini*: quæ est etiam pulcherrima Metaphora, quasi diceret: quemadmodum in splendido aliquo conuiuio, etiam si intentum valde sit palatum comedentium ad ciborum saporem: eosdem tamen excitat trahitque ad se dulcissima ac suauissima Musica: ita vt simul cibus sit palato saporosus & gratus; auribus verò musica dulcis ac iucunda: ita Sapiens volebat, vt Iosifæ memoria populum illum ad eundem cogitandum adduceret, vt sermonem de eo audire, illi esset, quasi suauissimam audiret musicam, dum

in conuiuio aliquo hilari & iucundo versaretur, Hæc igitur est tertia memoriæ ratio, quæ hæc-
 nus fuit, & in posterum erit de Patre Balchaffare
 Aluario in medijs colloquijs spiritualibus, quæ
 instar sapidissimorum ciborum animas valde re-
 creant, quæ illis vesci solent; cùm ad agendum de
 Deo, de virtutibus, de Oratione, de Mortificatio-
 ne, & alijs conueniunt. quanto maiori voluptate
 afficitur aliqua ex illis animabus, quæ P. Balchaf-
 sare non uerunt, dum de illis agunt, si in medio
 colloquio occurrat occasio, mentionem illius
 sancti faciendi, dicentes: quomodo ille Pater
 hoc faciebat? quomodo hoc docebat? quomodo
 loquebatur? mirum certè est, quanto afficiantur
 solatio; & afficientur in posterum ex huiusmodi
 memoria, quasi iucundissimam aliquam musicam
 in medio splendidissimo conuiuio audirent. Per-
 uenerat Dux ille Holofernes Bethuliam, eo ani-
 mo, ut totam terram Israel sibi subijceret: sed to-
 tus populus Dei, dediderunt se Orationi; ad
 quam mutuò se exhortabantur, & ad poeniten-
 tiam agendam: erantque illis hi sermones in ea
 pressura magno solatio; & eos tanquam iucun-
 dum conuiuium, quo se inuicem inuitabant, acci-
 piebant, in quibus dum versarentur, Sacerdos He-
 liachim cupiens maius adhuc illis solatium, &
 animum addere, circumiuit totam terram Israel
 exhortans eos, ut in eo, quod cœperant, constan-
 ter perseuerarent: quibus eius verbis magnum
 solatium acceperunt, magnaque cum voluptate
 eum audiebant; ipse uero, ut solatium illud adhuc
 magis auget, adiecit dicens: *i Memores estote
 Moysi serui Domini, qui Amalec confidentem in vir-
 tute*

*i' Judith. 4.
 13.*

tute sua & exercitu suo, & in clypeis suis, & in curribus suis, & in Equitibus suis, non ferro pugnando, sed precibus sanctis orando deiecit, &c. Fuerunt illis hæc verba instar iucundissimæ Musicæ in conuiuio vini suavissimi exhortationis Sacerdotis Eliachim: talis itaque nobis fuit, & futura in posterum est boni P. Balthassaris memoria. Propterea enim eius ossa huc sunt allata, & manebunt in hoc Collegio; vt meritò dicere ei possimus, quod quidam Iob amicus ei dicebat: *k cum te consum-* ^{k Iob. 11. 17.}
ptū putaueris, orieris vt lucifer. O corpus, quamuis videaris consumptum; o ossa, et si videamini mihi esse confraeta: viuetis tamen in nostra memoria; & splendebitis tanquam lucifer mane oriens, ex consideratione exemplaris vestræ vitæ in omnibus filiis vestris huius Prouinciæ, & in omnibus eorum successoribus. Illic videbamini esse occulta; & quasi iam dissoluta: sed vult Deus, vt hodie hîc tanquam recens lucifer compareatis. Hoc modo viuere debent hæc ossa in nostra memoria; sic lucere debent, donec vltimus ille & gloriosus perueniat dies, in quo & viuant & splendeant altiori alio modo in se ipsis; nunc lucet anima, & vt existimare licet, viuit in cælo in magna gloria. Cuius rei habuit reuelationem testis illa valde fide digna, quam paulò ante insinuavi, Sancta Mater Theresia de Iesu, quæ asseuerauit, adhuc viuente ipso P. Balthassare, & aliquot ante eius mortem annis, ostendisse sibi Deum gloriam, quam ipsi in cælo præparasset, valde excelsam. Omitto alias, tempore mortis magni huius serui Domini (quæ non defuerunt) factas; quæ simul cum ijs, quæ aliunde nouimus, & in hac concione

Sf 5

insinua-

insinuauimus de exemplari eius vita, quæ meritò faciunt nos id, quod iam dixi, existimare de gloria, quæ eius anima fruitur in cælo. Sed eius ossa nunc viuunt & splendent in memoria nostra, quæ in loculo illo mortua, & corporis oculis non lucentia manent: sed dies veniet, quæ & ipsa uiuent, & magno splendore lucebunt. quanta ea lux erit, quam hæc ossa diffundent cùm gloriâ induta resurgent gloriosa? an non de omnibus, qui se tanquam bonos ministros Domini animarum

1 Dan. 12. 3.

conuersioni dederunt, dictum est: *I qui ad iustitiam erudiunt multos, quasi stellæ firmamenti fulgebunt in perpetuas æternitates?* Quid ergo de eo cogitabimus, qui tantâ curâ & sollicitudine, cum stupendo ad eò & copioso fructu id præstitit: nisi quòd in illa die apparebit tanquam stella, & pulcherrimus lucifer? fruamur nos eo interim, possidentes eius ossa; uiuat, luceat quæ in nostra memoria, ut qui non habemus eum in loculo illo uiuentem: gaudeamus saltem, quòd in eo quidem mortuum; sed in memoria nostra uiuentem habeamus. Sentiebat gloriosus sanctus Bernardus mortem Fratris sui Gerardi & cõuersus ad Deum dicebat: *Gerardum tu dedisti, Gerardum tu abstulisti: & si dolemus ablatum, non tamen obliuiscimur, quòd datus fuit; & gratias agimus, quòd habere illum meruimus.* Ita igitur nos dicamus: benedictus sit Deus, quòd excellentem a deo virum uiuentem habuerimus; sed & mortuum restituerit

Sermon. 26. in Cant.

m Num. 23. 10. *m moriatur anima mea morte iustorum: sicut nouissima mea huius similia. n Ingreddiatur putredo in ossibus meis, & subter me scateat, ut requiescam in die tribulationis, ut ascendam ad populum accin-*

n Habac. 3. 16.

etum

Hum nostrum, &c. vbi sanctum hunc virum vide-
bimus, qui suas passiones, suos sensus, suasque vo-
luntates adeo accinctas habebat. Hæc interim
nostra memoria reperat: vt quod eius recorde-
mur, sit nobis suauissimorum odorum globus, fa-
uus mellis gustatui nostro dulcissimus, musica
auribus nostris gratissima, qua vocem illam, di-
gnam quæ de cælo veniret, audiamus: o *Beati* ^{o Apoc. 14.}
mortui, qui in Domino moriuntur: Beati enim sunt ^{13.}
in suis animabus; & beati in suis corporibus; bea-
ti in sepulchris; beati in suis ossibus; beati in vi-
ta; felices in morte; felices dum vixerunt in ter-
ra; & felicissimi dum æternis gloriæ præmijs
fruuntur in cælo. Quam gloriam mi-
hi & vobis Deus, &c.

* * *

*Laus Deo Beatæque Virginæ
Matri.*

INDEX